

KATOLICKA MISJA POLSKA W SZWAJCARII
F r i b o u r g - 1, Pl. G. Python
Tel.: / 0 31 / 2-28-02.
Konto pocztowe : II a. 976.

Fryburg, dnia 1 grudnia 1953.

Droży Państwo,

Już po raz czwarty zwracam się do wszystkich Polek i Polaków w Szwajcarii w przededniu Świąt Narodzenia Pańskiego, aby przesłać z opłatkiem serdeczne życzenia wielu łask i błogosławieństwa Bożego dla Państwa i Ich Rodzin. Do tych życzeń łączę tym razem nie mniej serdeczne podziękowanie za pomoc, jakiej w ciągu ostatniego roku - pierwszego w którym wypadło nam pracować bez subwencji posiadanych dotąd i przy wielkim braku księży - Misja otrzymała od znakomitej większości naszej kolonii przy organizowaniu nabożeństw, przy poczynaniach mających na celu służbę Kościółowi w Kraju. Dzięki tej pomocy, mimo naprawdę paradoksalnej sytuacji - niecałych 1000 Polaków rozproszonych po całej niemal Szwajcarii i obsługiwanych przez paru księży którzy zajęci są gdzieindziej i mogą poświęcić duszpasterstwu polskiemu tylko nieliczne wolne chwile - mogliśmy nie tylko zachować dotychczasowy rytm polskich nabożeństw, ale także, jak sądzę, nie gorzej od innych naszych Rodaków, wystąpić w naszych aprawach wspólnie nas obchodzących. Chcę szczególnie podkreślić zbiórkę na dzieci polskie z Niemiec, która umożliwiła Misji sprowadzenie 11 dzieci na wakacje, oraz akcję wydania po niemiecku i francusku ważnego tekstu Memorandum Episkopatu Polskiego z dnia 8 maja b.r. Mogliśmy wreszcie dać ks. mgr. Wawrzyńczakowi trochę pieniędzy na drobne dary dla naszych biednych chorych, umożliwić Mu podróże i liczne interwencje w sprawach potrzebujących pomocy. Za to wszystko, za ofiary i pracę włożoną, składam wszystkim naszym w Szwajcarii, a w sposób szczególny Przywódcom polskim we wszystkich ośrodkach, serdeczne Bóg zapłać !

Rok 1953 był dla Kościoła w Polsce jednym z najcięższych okresów w jego historii : zapisał się procesem krakowskim, procesem Najprzew. Ks. Biskupa Kaczmarska, aresztowaniem Prymasa Polski, zniesieniem niemal całej polskiej prasy katolickiej, masowymi aresztowaniami kapłanów i wiernych. W chwili gdy piszę ten list, już trzecia część polskich diecezji, pozbawiona swojego pasterza, rządzona jest przez odstępców, narzuconych przez bezbożnych ludzi. Zarazem los naszych bliskich, o ile wnosić można z ich korespondencji i próśb o pomoc, stawał się coraz cięższy. W takich czasach winniśmy bardziej niż kiedykolwiek godną chrześcijan odpowiedź przez zdwojoną wierność naszej wierze, przez wytrwałą modlitwę o zmiłowanie Boskie nad naszym krajem, usilną pracę nad zachowaniem i rozwojem ducha Bożego w nas samych i wokoło nas, wreszcie przez rozpowszechnienie wśród naszych gospodarzy prawdy o położeniu religii w Polsce. Niech wolno mi będzie położyć nacisk na dwa szczegóły : obowiązek modlitwy za naszych arcybiskupów, z Księdzem Prymasem na czele, których tak wielu cierpi w niewoli u prześladowców Wiary - i na ważność naszych polskich nabożeństw. Utrzymywane znacznym wysiłkiem księży i całej kolonii te nabożeństwa są rzadką sposobnością do wspólnej modlitwy i spotkania się, a zwłaszcza do dania wyrazu wierności Kościółowi Polskiemu, od którego odchodzić w chwilach tak dla niego trudnych i bolesnych nie byłoby napewno rzeczą piękną.

Raz jeszcze składam życzenia błogosławieństwa Bożego.
Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus.

I. M. Bocheński O.P.
rektor

INFORMACJE I PROSBY

I. Informacje.

1. NABOŻENSTWA. Nabożeństwa polskie są odprawiane z reguły :

- w Bernie: w drugą i ostatnią niedzielę miesiąca o g. 10,30 w kaplicy "Villa Maria", Kapellenstr.9.
- w Fryburgu: raz na miesiąc, przeważnie w pierwszą niedzielę miesiąca, o g. 10,00, w kaplicy "Villa des Fougères", 4, Rue Fries.
- w Genewie: co drugi miesiąc według osobnych zawiadomień.
- w Zurychu: w czwartą niedzielę miesiąca, o g. 9,45 w kościele św. Antoniego, Neptunstr. 60.
- poza tym w Bazylei, Lozannie, Locarno i St. Gallen według osobnych zawiadomień.

U w a g a : w BERNIE najbliższe nabożeństwo będzie odprawione wyjątkowo w pierwszą niedzielę grudnia, 6.XII. 1953. Osobnych zawiadomień nie wysyłam.

2. WIADOMOSCI OSOBISTE.

- Ks. prob. Bernard Majchrzak, objął parafię w m. Porza koło Lugano / Casa Parrochiale, tel : /091/ 2-52-52 / ; sprawuje opiekę duszpasterską nad Polakami w Tesynie.
- o. Marian F. Cichoń zamieszkał obecnie w Münchwillen / TG, Marienheim / ; objął opiekę duszpasterską nad Polakami w St. Gallen i okolicy.
- o. Wice-Rektor Kasjan / Fribourg, Couvent des Capucins, tel : /037/ 2-12-40 / ; został przez swoich przełożonych zobowiązany do nowych prac, co mu utrudnia w pewnej mierze duszpasterstwo wśród Polaków. Nie mniej o. Kasjan czyni co może, aby obsłużyć nasze środowiska, za co wszyscy powinniśmy mu być wdzięczni.
- ks. mgr. Jan Wawrzyńczak, mieszka obecnie w Marly-le-Grand FB, / Ecole Ménagère, tel: /037/ 2-16-42 / ; jego zajęcia nie pozwalają mu nigdy na wyjazd w niedzielę. Natomiast ks. Wawrzyńczak, chociaż jego zdrowie nie jest dobre, odwiedza chorych i prowadzi kasę Misji.

3. KOLONIE WAKACYJNE. Wyjaśniam, że w r. bieżącym kolonie wakacyjne były organizowane przez Związek Organizacji Polskich w Szwajcarii a nie przez Misję ; ta ostatnia zajęła się wyłącznie sprowadzeniem 11 dzieci polskich z Niemiec / 5 na kolonie, 6 do rodzin polskich /. Składam na tym miejscu, także w imieniu Przew. Ks. Prałata E. Lubowieckiego, Wikariusza Generalnego Polaków w Niemczech, serdeczne podziękowanie za dary na ten cel, w szczególniejszy sposób dziękuję rodzinom, które łaskawie przyjęły dzieci na kilka tygodni. Akcję tę podejmiemy ponownie w roku 1954.

4. LIST EPISKOPATU. Pod koniec października ogłoszony został na Zachodzie list Episkopatu Polskiego z dnia 8 maja b.r., określony przez J.E.Ks. kard. Stritcha jako jeden z najważniejszych dokumentów jakie Kościół wydał w swoich dziejach. Uważałem, że powinniśmy jego treść udostępnić naszym gospodarzom i zwrócić się do kilkunastu przywódców polskich z prośbą o współ-

pracę i pomoc materialną. Otrzymałem ją od wszystkich w pełni ; mogliśmy wydać tekst po niemiecku i po francusku / 3.000 i 1.000 egz /, poza tym zostały one rozprowadzone po całym świecie przez KIPA ; francuski był także w całości drukowany w "La Liberté", a oba w znacznych wyjątkach przez wiele innych pism. Naszym tekstem obsłużyliśmy zarówno II. EE. Ks.Ks. Biskupów niemieckich, jak i wiele innych wybitnych osobistości. Otrzymali go również wszyscy ks.ks. proboszczowie w Szwajcarii. - Niech wolno mi będzie bardzo serdecznie podziękować wszystkim, którzy składkami i ofiarną pracą przyczynili się do tej ważnej publikacji.

II. P r o ś b y .

1. O ADRESY. Wielu Polaków przeprowadzając się, nie podaje nam nowych adresów i nie mogą im wysyłać zawiadomień ; poza tym ciągle jeszcze odkrywamy Rodaków nieobjętych kartoteką Misji. Usilnie proszę o łaskawą pamięć o niej i zawiadamianie mnie, zarówno o zmianach adresu, jak i o takich Polakach, którzy nie otrzymują komunikatów i zawiadomień.
2. POTRZEBY MISJI. Aczkolwiek potrafiłszy utrzymać dotychczasową działalność, położenie finansowe Misji nie jest świetne ; i widać dno kasy. Szczególnie dużym obciążeniem są zawiadomienia o nabożeństwach. Zrównoważenie budżetu było możliwe m. i. dzięki uzyskanym przez miejscowych Polaków wpłatom szwajcarskich organizacji katolickich w Winterthurze i w Genewie /prostuje przy sposobności mylnie poprzednio podaną cyfrę dotyczącą Genewy : 150, a nie 100 Frs. rocznie/. Nie mniej, ośmielam się prosić o dar i na ten cel. Przypominam, że ze składek i darów niczego nie wypłacamy księżom, że chodzi wyłącznie o trzy pozycje: wyjazdy na nabożeństwa, korespondencję /m.i. zawiadomienia/ i pomoc dla potrzebujących.
3. PRASA KATOLICKA. W chwili, gdy, jak stwierdzili Najprz. Ks.Ks. Biskupi Polscy, niemal wszystkie pisma katolickie w kraju zostały zawieszane, wypada nam za wszelką cenę podtrzymać te, które z wielkim wysiłkiem wydajemy na emigracji. Pozwalam sobie więc prosić tych, których stać na to, aby nie zapominali o prenumeracie Tygodników "ŻYCIA" względnie "GAZETY NIEDZIELNEJ". Wychodzą obecnie także dobre powieści i książki zarówno religijne jak i popularno-naukowe nakładem Katolickiego Ośrodka Wydawniczego " VERITAS " w Londynie. Wszystkie te wydawnictwa można zamawiać za pośrednictwem Przedstawicielstwa na Szwajcarię adres : " VERITAS " - CASE POSTALE 19 - Fribourg 2.
4. PROSBA OSOBISTA . Najprz. Ks. Arcybiskup Józef Gawlina zlecił mi, niezależnie od prac w Misji, prowadzenie "Arcybiskupiego Ośrodka Dokumentacji dla spraw Kościoła w Polsce", którego zadaniem jest zbieranie wszelkich materiałów, gazet, czasopism, książek, fotografii itp. dotyczących życia i cierpień Kościoła w naszym Kraju. Jest to rzecz ważna, gdyż zbyt często cierpimy na brak rzetelnych informacji o tych sprawach. W związku z tym pozwalam sobie prosić tych, którzy posiadają może im niepotrzebne komplety czasopism katolickich z Polski i inne materiały tego rodzaju, o łaskawą mi ich przekazanie. Dokumenty takie będą u nas troskliwie przechowywane i wykorzystane dla dobra ogólnego.

++++++